

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pomoč prihaja.

Ginjenega srca, s čutili iskrene, iz duše izvirajoče hvaležnosti javljamo:

Njega Veličanstvo presvetli cesar je daroval za ponesrečeno Ljubljano deset tisoč goldinarjev in za pogorele v Toplicah tisoč goldinarjev.

Slavni mestni svet kraljevskega stolnega mesta Prage je obžaluje nezgodo, ki je zadela naše mesto, dovolil podpore tisoč goldinarjev.

Katastrofa

Minola noč.

Nocojšnja noč je minila mirno. Na podlagi najvestnejših opazovanj lahko konstatujemo, da nocoj ni bilo nobenega sunka. Noč pa nam je prinesla dež in s tem novo nevarnost za tiste mnogoštevilne nesrečnike, kateri morajo na prostem kampirati. Tudi nocoj je prenočilo le jako malo ljudi v stanovanjih in dasi se je napravilo mnogo šotorov, vendar nikakor niso zadostovali.

Prazen strah.

Sinoči došla „Neue Freie Presse“ je prouzročila novo paniko. V jutranjem listu je priobčila mnenje profesorja Suessa o naravi tega potresa, a le na kratko in ne povsem jasno. Prof. Edvard Suess, prvi geolog sedanje dobe, je med drugim rekel, da leži Ljubljana „auf einem Einsturzgebiete“. Ljudje so v svoji zbranosti iz tega sklepali, da se utegne mesto pogrezniti, sestavljali sila vznemirjačo bajke in je razširjevali. Obrnili smo se zategadelj brzojavno na prof. Suessa in ga prosili, naj nam svoje mnenje pojasni. Prof. Suess je bil tako priazen in nam nemudoma odgovoril, za katero ljubeznivost mu bodi tu izrečena srčna zahvala. Brzojavil nam je, da je s svojimi besedami mislil reči, da se kraški svet znotraj zamore podirati, kar pa seveda nikakor ne pomeni, da bi to moglo mestu sedaj že kaj škodovati. Ljubljana lahko kljub temu stoji še tisoč let, tudi če pride še tako močan potres. Tudi Dunaj, Budimpešta in Florenca stoje na takem „Einsturzgebiet“ in vendar so tod potresi jako redki.

Listek.

Čenče.

Češki spisal V. Mršlík, preložil Vinko.

Do 21. maja lanskega leta je bilo v Klobukih nenavadno tiho. Zdelo se je, da celo mestece spi. Po trgu so se izprehajali skoro samo psi. Le malo ljudi se je opotekalo ob hišah in čudo, da se niso lovili za zid: — tako so bili zmučeni od vročine in dolzega časa. Kdor se je spustil dalje, do srede trga — in kdor je šel preko trga — od župnišča k Rackovim, od Jelinka do pristave ali narobe — tisti je moral imeti že precej opraviti in malo časa, da bi premišljeval, bi li šel ali ostal doma. A kupčija, polje, živina tega ni dovoljevala in vsak je moral po svojih opravkih. Le iz tega se dá razjasniti, da so se na trgu pojavljali tudi ljudje. Tako se je opoldne oglasila lajna ter pred krčmo zaigrala prvo koračnico, tako so se po najstji uri otroci usuli iz šole — in gospod Fuks je šel k obedu, tako je Růžička tekla preko trga z zveženjem aktov pod pazduho, ali pa je Metelka švignil mimo in s paznim očesom ozirajoč se na vse strani po cesti potisnil v telovnik na skrivnem dobljeni groš. In sredi trga — tja proti cesti — je v izvoženih kolesnicah, v prahu in sopolci, časih

dočim so prav pogosti v mnogih takih krajih, ki ne stoje na „Einsturzgebiet“.

Iz tega pojasnila je torej videti, da se nam ničesar ni bati.

Kako je nastal zadnji potres.

I.

Včerajšnji „Slov. Narod“ je povedal mnenje g. prof. Voduška in gosp. gozdnega komisarja Puticka, kako je nastal zadnji potres. Naj še jaz povem svoje mnenje.

Učenjaki, ki so preštudirali potres v Klani leta 1870, dognali so, da obstoji sploh potresni pas južnih Alp od Gardskega jezera čez severno Italijo preko Primorskega čez Klano v Dalmacijo. Od tega velikega potresnega pasa pa sezajo posamezne potresne črte (seismische Linien) od Ale do Briksna na Tirolskem, od St. Croce čez Bolluno (hud potres l. 1873.) proti Tirolskemu, od Benetek čez Videm na Beljak (grozovit potres 1384. leta), dalje od Trsta čez Postojino, Ljubljano in Litijo proti Celju (potresi v Trstu 1845., 1850., 1857.; v Postojini 1872.; v Litiji 1870.) in naposled od Klane v Kočevje (potres l. 1870.) Ti učenjaki (Suess, Stur, Bittner, Höfer, zlasti pa graški profesor R. Hoernes) so ljubljanski potres tako rekoč že poprej prorokovali, kajti Hoernes je dokazal, da je vzrok potresom v tem pasu in v teh potresnih črtah odlom periferičnih znotranjih delov in usedanje celih pogorskih znotranjih zemeljskih plastij v južnih Alpah in na Krasu. Takšne usade je označil Hoernes v svoji preiskavi o Bollunskem potresu l. 1873. Kraške jame in kraški doli so nastali že vsled takih usadov in odlomov notranjih plastij, provzročenih s tem, da prihaja zrak v notranje dele. Zrak pa ima v sebi ogljikovo kislino in ta razjeda apnenec, da se vseda. Ta potres je bil tedaj tako zvani dislokacijski potres ali tektonični potres, kakor ga Hoernes imenuje. Velika množina vode, katera je letošnje pomlad napojila zemljo ali pa razpenjavost vodenih parov, je pa sedanjemu potresu popolnoma nedolžna.

Kdor hoče o tem se dalje poučiti, temu priporočam dotične Hoernesove spise ali pa „Allge-

meine Erdkunde von Hann, Höchstetter und Pokorny“, kjer je na straneh 300—306 vsa stvar natančneje opisana in kjer so na pridejani XII. tabli tudi natančno načrtani potresni pas in potresne transversalne črte, mej njimi tudi potresna črta Trst-Ljubljana-Celje.

II.

Včerajšnja številka „Slov. Nar.“ priobčila je mnenje moje o zadnjem potresu, ki je opustošil tako hudo naše stolno mesto. — Ker je pa nekoliko netočnosti v tem poročilu, pojasnim naj je s sledečim:

Znano je nam vsem, da raste tem bolj zemljina gorkota, čim globokeje kopljemo vanjo; in tako je zemlja naša v svojem osrčju še sedaj popolnoma razbeljena, kakor je bila i na svojem površju pred tisoč in tisoč leti.

Navadni dež ne prodira globoko pod površje. Ako pa traja deževje dolgo časa, leze voda vedno dalje proti drobni zemlji in se začne slednjič spreminjati v sopar, kadar pride do dovolj vroče plasti. Ta sopar množi se vedno bolj in jame nazadnje razganjati svoje obližje in tako nastane — potres.

Pretekla zima je bila do novega leta precej mila: snega ni bilo padlo posebno veliko. A po prazniku sv. treh kraljev se je sprevrglo vreme prav temeljito: snežilo je cel teden v jedno mer — in sicer zelo močno. Sredi januarja zavladalo pa je najedenkrat južno vreme: veliki sneg izginil je v kratkem skoro do zadnjega — pod zemljino površje. Toda po nekaj dneh začel je zopet naletavati sneg; in trajali so zameti skoro mesec dni. Tudi najstarejši ljudje pač ne pomnijo podobne zime. Snežene barikade po ljubljanskih ulicah in dvoriščih sesedale so se prav počasi, — in šele začetkom aprila izginile so po večjem. Ne samo pri nas, tudi v sosednih deželah da se isto konstatovati.

Zemlja je torej popila v preteklem četrtletju izvenredno mnogo mokrote. Ta spremenila se je — kakor sem razložil zgoraj — v sopar, ki si je napravil pač z zadnjim potresom potrebno pot. Seveda pojavila se je njega sila najhujše takoj začetkom, to ni bilo drugače mogoče. Sedaj pa, ko ima svojo pot pripravljeno, ne bodo se

zaškripal voz, zabokale so krave, konji so zarežgali od parka sém ali pa so zabeleli voli pri grajskih vratih. — Sicer pa je bilo mrtvo, tiho, prazno po malem, lepem, a v prah zakopano mestece — katero se ponaša z imenom Klobuki.

Tako je bilo do 21. maja lanskega leta.

A nenadoma je oživel mestece na vseh krajih, kot da je kdo kamen zagnal v mirne, po mrtvini dišeče valove vsakdanjega življenja. Krogi so se razleteli, udarili ob bregove in odbiti prileteli nazaj: od župnišča v lekarno, od lekarne do kapele in od tod zopet nazaj se je širila vest, da ima v te razdrte hiše, ozka poslopja in prazne ulice stopiti nenadejana prikazen: akademični slikar. Da je takrat iz jasnega, z modrega neba strela udarila v Klobuk — ne bil bi nastal tak hrup, kot dné 22. maja preteklega leta, ko je iz uredništva gospodične Anke — živega tednika mesta Klobuk — v javnost prodrl prvi zanesljivi bulletin pod zaglavljem: „še nikdar tukaj“. — „Dekleta“, — bilo je tam tiskano od besede do besede — „akademični slikar pride, prav gotovo pride.“ In ko je gospodična Anka zaradi prvega poročila svojega dvakrat veselo ploskala z dlanmi, storile so to tudi druge ter odletele na vse strani, da bi naznanile doma in pri sosedih, kak vesel dogodek čaka mesto Klobuke.

„Akademični slikar!“ — Nad tema besedama zamislil se je marsikdo. Ne toliko nad besedo slikar, kot nad besedo akademični. Ta beseda se je tu v istini slišala prvi pot. O tej besedi se je nekaj glav naslonilo v dlani, in ko so se zopet dvignile, gorel jim je okolo senc sijaj ošabnosti. Novi obisk je bil odlikovanje Klobukov in vsem, kateri so le z besedico omenili dohod novega gosta, sijal je iz očij izraz nemega spoštovanja in pobožnega navdušenja.

Klobuki so bili sicer že nekočkrat vozeli, okrog katerega se je sukala vsa okolica: gledališče so tu igrali leto za letom — dà, še več, tudi doktor Holub je tam prednašal o Zulufakrih in Krovacih, pred njim doktor Stránský, potem se je trudil doktor Kučera, da bi tamošnjim ljudem vcepil modernejših mislij — vršile so se baje nekoč tudi viharne, krvave volitve (najeli so občinskega bika) in cirkus je pred leti prišel sém — sém so pripeljali medveda na verigi — kateremu je po hrbtu lezla čudodelna opica — (tolkla je baje na boben, piskala na trobento — in s samokresom streljala kot človek) — a vse to — gledališče, Zulufakri, opica, medved, bik — vse to ni bilo nič proti temu, kar je Klobukov čakalo pod imenom „akademični“ slikar. — Za sedaj ni vedel nihče

več ponavljali taki strašni sunki, kakor so bili prvi, temveč čutili bomo le še neznatne tresljaje.

V Zagrebu se tudi ni godilo drugače pred 15 leti: potres prišel je po izvanredno deževni jeseni. Pač sem smatral že tedaj vodo za vzrok te grozne elementarne prikazni: a naši najnovejši dogodki potrdili so me še bolj v tej sodbi mojej.

Toliko prav ob kratkem!

M. Vodušek, profesor.

Izjava izkušenega moža.

Prijatelj nam piše: Včeraj sem se peljal z brzovlakom proti Trstu v družbi imovitega moža, koji je mnogo sveta prehodil. Najin pogovor je seveda nanesel tudi na zadnji grozni potres. Moj znanec je zagotavljal, da je prebil dosedaj jedenin-trideset potresov, osobito na ameriških tleh, izmed katerih so bili tudi hujši od ljubljanskega. Dosedno je pa izkusil, da se je pravi škodonosni potres pokazal v prvem do tretjem sunku, da se je bilo bati zla do solnčnega vzhoda, oziroma v prvih 24. urah, da pa je povsodi stvar pozneje praviloma pojenjala; pač se je čutil kak sunek ali kako gibanje, toda škode to ni prouzročilo več nobene. Zategadelj je moj znanec že včeraj mislil, da se Ljubljana in okolica lahko popolnem pomirita in povrneto prebivat v hiše, seveda v tiste, v katerih se ni bati samo po sebi razpada.

Škoda.

Imeli smo priliko v družbi strokovnjakov pregledati nastalo škodo in zamoremo konstatovati, da je potres prouzročil v Ljubljani še večjo materijelno škodo, nego svoječasni potres v Zagrebu.

Že dosedanj pregled je dokazal da znaša materijelna škoda nad 4 milijone goldinarjev in da mora Ljubljana popolnoma propasti, če ne dobi izdatne pomoči od države.

Beda.

Splošno nesrečo povečava še grozna beda, ki je zavladala med tistimi delavci in malimi obrtniki, katerih pri popravljanju hiš ni moči rabiti. Ti siromašni ljudje nimajo sedaj zaslužka in ker še žive takorekoč od dne do dne, nimajo od ničesa živeti. Obrtnost, trgovina, vse je prenehalo in ljudstvo je vzlic veliki radodarnosti imovitejših krogov v nepopisni stiski ter strahu. Imovitejšim krogom na čast moramo reči, da store sicer jako mnogo, da bratski pomagajo trpečim someščanom, ali beda je že sedaj tolika, da jej sami ne moremo odpomoči, a rasla bo od dne do dne...

Popravljanje.

Hišni posestniki bi radi dali popraviti svoja poslopja, a stavbeni mojstri jim pri najboljši volji ne morejo ustreči ker nedostaja še vedno delavskih močij. Pri mnogih poslopih so se naredile varnostne priprave, poslopja so se podprla, a koliko je drugih, ki so podpore nujno potrebne, a ni močij, da bi jih izvršile. Tu bi največ pomogli pionirji. Ti bi bili toliko bolj potrebni, ker lastniki manjših hiš nimajo denarja, da bi plačali stavbenega mojstra in morajo torej čakati, da pridejo na vrsto, dasi prav v takih hišah stanujejo najsiriromašnejši ljudje.

nič gotovega — a da akademičnega slikarja v Klobukih ni bilo nikdar, kar Klobuki stojé — nikdar — to je vedel vsakdo. Zato je marsikdo sanjal — ugibal — premišljeval — pri Vystavělu je prišlo neki celó do prepira. Pilo se je in pušilo še jednokrat toliko in nekoč se je govorilo celo čez polnoč. — Skratka, Klobuki so bili v ognji.

Drugi dan se je skozi vrata župnega vrta splazila vest, da pride „akademik“ prav kmalu in da bode slikal v cerkvi stenske slike oratorija — in da popravi tudi svetega Jožefa. Tretji dan se je vest izpremenila v toliko, da bode akademični slikar slikal tudi madono nad velikim oltarjem in na podlagi teh vestij se je četrty dan govorilo, da je neznan umetnik nekaj nenavadnega in da mora biti na vsak način „lep človek“. V dan njegovega prihoda je izšla posebna številka mestnega tednika, ker je chef-redaktor gospodična Anka na svoja usta koncipovala najpodrobnejše posameznosti o zanimljivi osebi njegovi, odkod je, kaj je, kje je — samo kak je, tega ni moglo za trdno povedati niti slavno uredništvo. Vprašanje je bilo trdo — a prešlo se je preko njega in za sedaj čakalo.

Po isti poti, kot ta vest, prišle so tudi vse naslednje.

(Dalje prih.)

Kaj je z najemuimi pogodbami?

Za mnoge slučaje po potresu poškodovanih stanovanj velja naslednji § 1117. obč. drž. zak.: „Najemnik je opravičen, da tudi pred izrecno ali molče pogojenim časom odstopi od pogodbe, ako najeta stvar zastran svoje pomankljivosti ni več za redno rabo; ako se znamenit del najete stvari po naključji za deljčasa rabi odtegne, ali nerabna postane; ali, če najemodavec najete stvari ne vzdrži več v rabnem stanju.“

Ali je treba, da preneha v tem slučaju najemna pogodba, najem le predčasno odpovedati, mari na prenehanje to žiti, o tem razsodbe niso jednake.

Prva večja lesena baraka.

Razun manjše lesene barake, katero je postavil v Zvezdi g. Krejči, je dal zgraditi na cesarja Jožefa trgu trgovec g. Janez Fabjan veliko leseno barako za prebivalce svojih hiš na omenjenem trgu. Ker ima streha te barake zavetišče tudi ob stenah na širjavo skoro dveh metrov, bodo se te barake lahko poslužili tudi prebivalci bližnje okolice, za katere se dozda ni moglo ničesar storiti, ker primankuje šotorov. Ob prevratu vremena je pač želeti, da se skoro prične pravenergična akcija in da se začne gradititoliko potrebne lesene barake. Kakor čujemo, je že dospel oddelek pionirjev v to svrhu.

Tobačna tovarna.

Ker več tednov ne bo moči delati, je vodstvo s privoljenjem merodajnih faktorjev odredilo, da se delavskemu osobju daje ves čas, dokler ne bo dela primerna podpora.

Razni dobrotniki.

„Rudeči križ“ ima v Ljubljani mnogo priprav in nekaj jako porabnih in pripravnih vozov, občna nesreča pa p. n. gospodov odborikov ni toliko ganila, da bi bili dali te vozove na razpolaganje. Če se jim že odrasli ne smilijo, naj bi se vsaj usmili pod milim nebom ležečih otrok.

Gospod Matija Persin, posestnik in gostilničar na Rožniku, je po vseh sobah svoje hiše nastanil ljudi in jim požrtvovalno postregel, takisto g. Luka Tomšič, vrtnar, ki je na Gestrinovem vrtu napravil ljudem ležišča, ne meneč se za to, da mu pokončajo vse nasade.

Dež glavar je dovolil g. Kunca, da si sme na vrtu pri dež. dvorcu napraviti prenočišče. Dež. odbora portir pa je g. Kunca oblastno iztirjal, češ, da bi utegnili otroci poškodovati — cvetice!!

Žrtve.

Razen že imenovanih oseb so bili nevarno ranjeni in v dež. bolnico preneseni še: Nadič Franc, Volčič Marijana, Volčič Ivana in Klešnik Jakob. Slednje imenovani je vsled dobljenih ran umrl.

Danes dopoldne je na Sv. Petra cesti ponesrečil delavec Andrej Svetek p. d. Narobe iz Štepane vasi. Šel je na streho Pukelsteinove hiše, da jo popravi. Streha se mu je podala in mož je padel na dvorišče ter tam obležal mrtev.

Na travniku pri parnem mlinu so te dni nočili ljudje, nocoj so tam umrli trije majhni otroci. Hlad jih je ugonobil.

Dev. Mar. v Polji. Tudi pri nas napravil je silen potres v noči od 14.—15. t. m. silno škodo na posameznih hišah, posebno pa še na cerkvah, osobito naša krasna župna cerkev je razrušena, da se je za razjokati. Zvonik in polovico cerkve je do malega vničen, jednako znotranja cerkvena oprava je porušena. V zvoniku je videti, da je jeden zvon vržen iz tečajev. V zvonik si ne upa iti nobeden, ker se še vedno ponavljajo potresi. Jednako je porušeno župnišče tako, da ni več moč dalje v njem bivati. Gospoda duhovnika sta se začasno preselila v jedno šolsko sobo. V tovarni za papir v Vevčah porušen je jeden dimnik, drugi pa ima zelo sumljive razpokline, tako da je delo v tovarni radi tega popolnoma ustavljeno. Vse hiše so več ali manj porušene in čujemo še vedno lahne potrese.

Dol. Potresi v noči od nedelje na ponedeljek napravili so tudi pri nas in v okolici veliko škodo, ni ga poslopja, da ga ni bolj ali manj poškodoval, posebno hudo trpeli so oboki, tako so vse farne in podružniške cerkve tako razdrapane in razpokane, da se ne bodo dale popraviti, treba jih bode podreti, tako je farna cerkev v Dolu in ravno tako tudi v Ihanu navskriž od vrha do tal, zid in obok počen, da kar vse zija. Obokov se je mnogo podrla in tudi živino poškodovalo, sreča je samo, da

ljudje niso ponesrečili. Župnišče v Ihanu je tako poškodovano, da se bode moralo tudi podreti in iznova zidati. Cerkve so se seveda vse zaprle in so bile v ponedeljek sv. maše v Dolu in Ihanu na prostem. Najhujši bil je prvi potres v nedeljo ob 11 $\frac{1}{4}$. uri zvečer, kateri je trajal blizu pol minute; bil je tako močan, da so ljudje, ki so bili na prostem, padali.

Velike Lašče so ostale po potresu nepoškodovane. Čutili bilo je le nekoliko sunkov, katerih pa niti prvi ni bil toli močan, da bi le jedno opeko vrgel raz streho; pripetila se ni niti najmanjša nezgoda. Tako srečno prebilo je tako hud udarec, mislimo, le malo krajev. Onim, kateri bi morali vsled demoliranja poiskati si izven Ljubljane varnega zavetišča, priporočamo, poiskati si začasnega stanovanja v Velikih Laščah. Ondotni trgovec in gostilničar, gosp. Grebenc, naznanil nam je, da bi bil pripravljen, oddati onim, ki bi si želeli poiskati zavetja pri njem, več sob, meblovanih ali nemeblovanih, proti prav nizki odškodnini.

Kamna gorica. Tudi v vaseh naše doline (t. j. Kamna gorica, Kropa, Lipnica, Dobrava, Ovišje), čutili smo v nedeljo večer ob 11. uri 20 min. zelo močan potres. Vsega skupaj bilo je do 7. ure zjutraj čutili 13 sunljev. — Prvi sunljev bil je precej močan in trajal 15 do 20 sekund. Ljudje so se zelo prestrašili, hitro vstali in kmalu je bilo vse na prostem. — Drugi sunljev bil je krajši, pa vendar tudi precej močan, da so začela ostrejša in zidovja pokati. Ljudje bili so vsi zmedeni, molili so in hiteli na prosto ter čuli potem vso noč. Proti 4. uri v jutru čutilo se je zopet hujše tresenje in ob 7. uri zjutraj čutili smo v cerkvi močnejši sunljev tako, da smo iz cerkve zbežali. Potem pa je bilo mirno ves dan. Zvečer pa so se ljudje že v mraku zopet začeli pripravljati, misleč, da zopet kaj pride. Bili so vsi pripravljeni ter ležali povsod v spodnjih hišnih prostorih na tleh, da se lahko hitro umaknejo. — Pa v noči od ponedeljka na torek čutili smo le nekaj prav slabih sunljev, tako da še vsak čutil ni. Nesreča se ni zgodila nobena, le nekaj sten in stropov je nekoliko razpokalo. Pomembno pri tem je pa gotovo, da je v noči od nedelje na ponedeljek termometer padal, barometer pa se vzdigoval.

Gorica. Tu je bil le neznaten potres nasproti poročilu iz Trsta, zlasti pa iz naše nesrečne Ljubljane. Nijedna hiša ni poškodovana; druge nesreče pa tudi ni bilo. Ponoči je bilo seveda precej zmešnjave, vse je drlo na ulice, nekaj iz strahu, nekaj iz radovednosti. V strahu so se odlikovali čifuti; že ponoči so se ljudje norčevali, češ: židje pričakujejo Mesijo, ki pride mej gromom, bliskom in potresom.

V Ljubljani, 18. aprila.

Volitve v Istri. Tudi škof na Krku je prepovedal svoji duhovščini, da se naj ne meša preveč v volilno agitacijo. Ker v tem oziru vsi trije škofje soglasno postopajo, se sodi, da delajo na nekaj migljev od kake strani, najbrž na migljev od namestništva, katero skrivaj deluje za Italijane.

Višja češka trgovska šola v Brnu. Moravski Čehi hočejo v Brnu osnovati višjo trgovsko šolo. V ta namen se osnuje posebno društvo, ki bode šolo osnovalo in vzdrževalo. Šola je jako potrebna in bode gotovo povzdignila narodno zavest mej moravskimi slovanskimi trgovci. Kakor pri nas, tako tudi na Moravskem mnogi slovanski trgovci vodijo svoje kujige v nemščini in se sploh radi poslužujejo nemščine, ker so se izobrazili na nemških učilnicah.

Občinske volitve v Lincu. Tudi v Lincu se že maje veljava liberalne stranke. Za tretji razred so postavili svoje kandidate liberalci, nemški nacionalci in konservativci. Prvi se že resno boje, da jedva kacega svojca spravijo v ožjo volitev. Na zmago že sami več ne računajo v tretjem razredu. Pa tudi v drugih razredih ne stoje trdno. Liberalni časopisi izražajo bojazen, da zgube večino v mestnem zastopu. Posebno mali obrtniki niso zanje posebno navdušeni. Zmagati bi le utegnili, ko bi jih podpirali konservativci pri ožji volitvi, ako sami ostanejo pri prvi volitvi s svojimi kandidati v manjšini. Največ upanja imajo nemški nacionalci, da kaj pridobe.

Prepovedane gledališke predstave. Ogerska vlada je že začela prepovedovati tudi slovaške gledališke predstave. V Myjani je mladina hotela prirediti dne 15. t. m. gledališko predstavo in ples.

(Dalje prih.)

Umrli so v Ljubljani:

14. aprila: Marija Mahkota, delavčeva vdova, 69 let, Gradiške ulice št. 22.
16. aprila: Jožef Apfel, delavčev sin, 27 dni, Sv. Petra cesta št. 56. — France Furlan, delavec, 63 let, Karlovska cesta št. 7. — Franc Kovačič, paznik, 46 let, Hrenove ulice št. 11. — Marija Stibil, kleparjeva hči, 9. mesecev, Emonska cesta št. 8. — Matilda Sterle, črevljarijeva hči, 1 mesec, Opekarska cesta št. 48.
17. aprila: Marija Jager, delavčeva hči, 3 mesece, Kravja dolina št. 1.
V deželni bolnici:
14. aprila: Peter Benedičič, ubožec, 70 let. — Frančiška Hudorovič, ciganska hči, 2 leti. — Marija Sestan, kuharica, 30 let.
15. aprila: Ivana Čadež, uradnikova hči, 18 let. — Jakob Klešnik, dninar, 31 l. t.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
17. aprila	7. zjutraj	736.4	4.0° C	sl. vzh.	jasno	0.00
	2. popol.	734.1	16.0° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	734.1	11.4° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 10.5°, za 1.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 18. aprila 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	70	"
Avstrijska zlata renta	123	"	75	"
Avstrijska kronska renta 4%	101	"	40	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	40	"
Ogerska kronska renta 4%	99	"	45	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1091	"	—	"
Kreditne delnice	398	"	50	"
London vista	122	"	55	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	82 1/2	"
20 mark	11	"	96	"
20 frankov	9	"	72	"
Italijanski bankovci	46	"	—	"
C. kr. cekini	5	"	74	"



Anton Dorrer, kantinér, javlja v svojem in v imenu svojih otrok Antona in Helene žalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene soproge, gospé (437)

Ane Dorrer

ki je v četrtek 18. t. m. ob 6. uri zjutraj, predvidena s svetotajstvi za umirajoče, v 56. letu svoje dobe, blaženo v Gospodu zaspala.

Truplo drage pokojnice se bode v petek dné 19. t. m. zvečer ob 6. uri v mrtvašnici pri sv. Krištofu svečano blagoslovilo in potem na ondodnem pokopališču položilo k večnemu počitku.

Prosi se tihega sožalja!

V Ljubljani, dné 18. aprila 1895.

Tkalskega pomočnika

vzprejme takoj (429—2)

Miko Oberman v Metliki.

Najboljši izdelek
sraje, ovratnikov, manšet,
nadalje (343—6) C
najnovejše v kravatah,
rokovicah iz sukanca, svile in
glacé-rokovicah
priporoča po najnižjih cenah
K. Recknagel
v Ljubljani, Mestni trg št. 24.

V pojasnilo

onemu tukajšnjemu konkurentu, ki me po zaslihi osebah obrekuje in preti z javnostjo, da je moje pristno bavarsko črno pivo „Lopatar“ (Spatenbräu) naravnost od pivovarnarja Gabrijela Sedlmayerja (Bräueri „zum Spaten“) v Monakovem, kateri jedini ga tudi vari, naročeno in dobljeno bilo, in ne po ovinku iz dunajske zaloge.
Vabim torej slavno p. n. občinstvo še v bodoče na pristnega Sedlmayerjevega „Lopatarja“, vrček po 12 kr., na Kosierjevo pivo, vrček po 10 kr., kakor tudi na pristna vina, liter po 24 in 32 k., stari dolnjec po 40 kr., sladki prosekar po 48 kr., refoško, zelenika in teranec po 56 kr., jako fin marsalec po 80 kr.

Z velespoštovanjem

Kranjska vinarna v Ljubljani
v Slonovih ulicah št. 52. (408—3)

Dr. Julij Schuster

prosi svojo p. n. klijentelo, če bi ga kaj potrebovala, naj to sporoči (432)

v trgovini g. Kastner-ja.

Več stanovanj

odda v Poljčanah, postaja Lesce, po nizki ceni s hrano vred

restavratér Ferd. Michel

(439) bivši restavratér ljubljanske čitalnice.

Loterijska pisarica

urna, samostojna delavka, ne izpod 20 let stara, nemščine in slovenščine zmožna, se vzprejme. Take, ki so izurjene v trgovini s mešaniam blagom, imajo prednost. — Vpraša naj se premo pri Lebinger-ju & Bergmann-u v Ljublj. (412—2)

Stanovanja na Gorenjskem!

Dve meblirani sobi s štirimi posteljami se odda takoj za vse poletje ali manj časa v prijaznem kraju blizu Radovljice po primerno nizki ceni. — Natančneje se izve v Ljubljani, Mestni trg št. 9, III. nadstropje, ali pa v prodajalnici g. J. Grobeln k-a. (435—1)

Stavbišče

na Tržaški cesti, nasproti c. kr. gozdnega vrta, mereče 6 1/2 oral, zaradi lepe leže tudi jako prikladno za gradnjo letovišč z vrtovi, se prodaja po ceni tudi v malih parcelah po 500 štirjaških sežnjev. — Več pové lastnik Konrad Stöcklinger, Rimska cesta št. 15. (401—3)

Za pokrivanje

kakor tudi

za kritje barak

ponujamo

prima in secunda

zarezane

strešnike

(Strangfalzziegel)

kakor tudi

strešni klej

ki vode ne prepušča.

po najnižjih cenah.

F. P. Vidic & Comp.

C. kr. glavno ravnotejstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajalji in odhajalji časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 8 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francovo varo, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregence, Gurth, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 5. uri 10 min. zjutraj mešani vlak s Dunaja via Amstetten, Lipko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyr, Paris, Genevo, Gurth, Bregence, Inomosta, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 32 min. popoldne mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 35 min. zvečer mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 31 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 05 min. popoldne v Kamnik.
Ob 6. uri 50 min. zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. zjutraj s Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne s Kamnika.
Ob 6. uri 30 min. zvečer s Kamnika. (5—86)

Strešni prevleček

za hitro kritje poslopij, ki vode prav nič ne prepušča

prodaja (434—1)

F. Supančič

Rimska cesta šte. 16.

V Novo mesto!

Nič potresa!

V hotelu Schwarz

dobivajo se stanovanja in okusna jedila za primerno ceno. (438)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križi ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri (1231-24)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

Posilja se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Wietersdorfska tovarna za Portland in Roman cement

F. Knoch-a & Comp. v Celovcu

priporoča svoje izdelke v znatno večji trgovni in lomoporni trdnosti, nego to predpisujejo določila društva avstrijskih inženirjev in arhitektov za dobre kvalitete.

Zaloga in zastop za Kranjsko: Fr. Seunig & Comp. v Ljubljani, Marijin trg št. 2.

Svedočbe in ponudbe zastopj in poštne prosto.

(402—3)